



**БІЛОСАРА́ЙСЬКА КОСА́** — намота морем коса серпоподібної форми, утворена піщано-черепашковими мулистими відкладами; ландшафтний заказник загальнодержавного значення (від 1980). Знаходиться на пн. узбережжі Азов. м., за 35 км на Зх. від м. Маріуполь, між с-щем Ялта і с. Білосарайська коса Першотравн. р-ну Донец. обл. Площа 616 га (200 га — мілководна акваторія, 416 га — держлісфонд). Довжина 14 км, ширина до 12 км, завернута на Зх. Поверхня слабохвиляста, рівнинна. Сх. частина Б. к. підвищена, поширені дюни. У зниженнях зх. частини коси трапляються солончаки. Численні невеликі озера, лимани, мілководдя. Ендемічні рослини — зміївка азовська, метлюг приморський, мітлиця азовська та ін.

Підпорядковується Приазов. держлісгоспу, від 1995 — водно-болотне угіддя міжнар. значення, від 2000 — у складі регіонал. ландшафт. парку «Меотида». Б. к. — місце гніздування водно-болотних птахів (бл. 200 видів), зростання рідкіс. рослин, ендеміків Приазов'я. У флорі заказника зареєстровано 217 видів вищих рослин (20 видів літорал. смуги). З них до Червоної книги України занесені: кирлики луговий і степовий, чорноголова вівсянка, тюльпан змієлистий, солодка гола, синьоголовник приморський, ефедра двоколоскова, катран понтійський, льончок чорноморський, полин Баумана, пирій азовський тощо.

#### Рекомендована література

1. Заповедная природа Донбасса. Д., 1987;
2. Климова Г. Белосарайский заказник — достопримечательность района // Сельс. новь. 1999, 2 июня;
3. Рекреационные зоны и туристско-экскурсионные маршруты Донецкой области «Мой Донбасс». Т. 1. Д., 2001.

*В. І. Щевцова*

#### Бібліографічний опис:

Білосарайська коса / В. І. Щевцова // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2003. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-40857>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).